

KRAJOWA KOMISJA ETYCZNA
DO SPRAW DOŚWIADCZEŃ NA ZWIERZĘTACH

z s. Ministerstwo Edukacji i Nauki
ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa

UCHWAŁA nr 34/2023

Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach
z dnia 1 września 2023 roku

Na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. *o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych* (Dz.U. z 2023 r. poz. 465, dalej: „ustawa”) uchwala się, co następuje.

§ 1

Krajowa Komisja Etyczna ds. Doświadczeń na Zwierzętach (KKE) na podstawie analizy danych zawartych w sprawozdaniu dotyczącym kontroli hodowców, dostawców i użytkowników w roku 2022, przekazanym przez Głównego Lekarza Weterynarii (GLW), formułuje następujące wnioski.

Z satysfakcją należy przyjąć uwzględnienie sugestii KKE z lat poprzednich odnośnie do podniesienia stopnia szczegółowości i informatywności przedstawianego sprawozdania. Dane zbierane i przekazywane przez GLW są bowiem jedynymi publikowanymi w przestrzeni publicznej informacjami o wynikach kontroli prowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną w zakresie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych, stanowiącymi przedmiot zainteresowania nie tylko KKE, ale również społeczeństwa. Z zadowoleniem należy zatem przyjąć zamieszczanie w sprawozdaniu nie tylko ogólnych danych liczbowych, ale także precyzyjnych informacji na temat naruszeń konkretnych przepisów, a także działań następczych.

Niemniej przedstawione sprawozdanie skłania także do wniosków dotyczących funkcjonowania systemu kontroli sprawowanej przez powiatowych lekarzy weterynarii.

Po pierwsze, z przedstawionych danych wynika, że zachodzi znaczne zróżnicowanie regionalne w zakresie przeprowadzania kontroli, w tym zwłaszcza liczby kontroli niezapowiedzianych, jak również zakresu i częstotliwości wykrywania uchybień (w tym wyłącznie uchybień o niewielkiej wadze). Budzi to wątpliwości co do jednolitości poziomu wnikliwości kontroli prowadzonych w różnych powiatach albo istotnych różnicach w przygotowaniu osób kontrolujących do wykonywania ich zadań.

Po drugie, ze sprawozdania wynika, że stosunek liczby kontroli zapowiedzianych i niezapowiedzianych w wybranych województwach jest niezgodny z wymogiem, o którym mowa w art. 54 ust. 4 pkt 2 lit. a ustawy. Przedstawione wyjaśnienia przyczyn braku realizacji

tego wymogu, takie jak konieczność ustalenia kontroli w związku z reżimem sanitarnym panującym w jednostce czy też nieobecność osób, których udział w kontroli jest niezbędny, trudno uznać za przekonujące.

Po trzecie, KKE po raz kolejny zauważa, że liczba kontroli przeprowadzanych z udziałem ekspertów nadal pozostaje niewielka. Co więcej, ze wsparcia eksperckiego korzystają wyłącznie powiatowi lekarze weterynarii z obszaru województwa wielkopolskiego. Tymczasem uczestnictwo w kontrolach prowadzonych przez powiatowych lekarzy weterynarii osób posiadających wysoce wyspecjalizowaną wiedzę ma nadzwyczajną wartość zwłaszcza w kontekście skutecznego nadzoru nad użytkownikami i prowadzonymi przez nich doświadczeniami. Po raz kolejny niezbędne jest więc zwrócenie uwagi na potrzebę propagowania w kolejnych latach idei szerszego wykorzystywania dostępnego potencjału i wiedzy eksperckiej. Korzystanie z pomocy i wiedzy ekspertów nie jest wyrazem braku zaufania do osób przeprowadzających kontrole, ale ma na celu zapewnienie im merytorycznego wsparcia w wykonywaniu zadań o bardzo skomplikowanym i specjalistycznym charakterze, a w szczególności weryfikacji prawidłowości wykonywania procedur naukowych, znacznie różniących się od czynności weterynaryjnych.

Wymienione aspekty mogą wskazywać na niewystarczający, a z całą pewnością nierówny poziom działalności kontrolnej powiatowych lekarzy weterynarii w obszarze ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych. Kwestie te mogą zresztą w pewnym stopniu także wyjaśniać zaobserwowane różnice w liczbie i wadze stwierdzanych w trakcie kontroli nieprawidłowości.

Mając na względzie powyższe, KKE ponawia propozycję wsparcia GLW w stworzeniu kompleksowej instrukcji kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie wykorzystywania zwierząt do celów doświadczalnych i zachęca do częstszego korzystania w prowadzonej działalności ze wsparcia ekspertów.

§ 2

1. Zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy niniejsze wnioski przekazuje się Ministrowi Edukacji i Nauki oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
2. Niniejszą uchwałę udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.